

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ และแนวทางส่งเสริมธุรกิจการเกษตร ขนาดกลางและขนาดย่อม เมืองไครสรพรมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต ประเทศลาว

Factors that impact and guidelines for promotion of the small and medium enterprises of agricultural products in Kraisonphomvihanh District Savannakhet Province, Laos

Mrs. Mithsy Syhachack¹

ดร.กุหลาบ บุริสาร²

ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ และแนวทางในการส่งเสริมต่อธุรกิจการเกษตร ขนาดกลาง และขนาดย่อม ในเมืองไครสรพรมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต ประเทศลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บ ข้อมูลเชิงปริมาณคือ ผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรขนาดกลางและขนาดย่อม เจ้าหน้าที่รัฐบาลและผู้บริโภคในเมือง ไครสรพรมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต จำนวน 172 คน แยกเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภท เลี้ยงสัตว์ จำนวน 75 คน ปลูกพืชผัก จำนวนทั้งหมด 97 คน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่วิชาการแผนกอุตสาหกรรม และการค้าแขวง 5 คน แผนกการเกษตรแขวงจำนวน 5 คน กลุ่มผู้บริโภค และ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนธุรกิจ และมีอายุทะเบียนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปจำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลรวม 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการเกษตรขนาดกลางและขนาดย่อมมีดังนี้

1.1 ด้านการตลาดโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก การผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาด ผลผลิตประเภทการปลูกพืชผักบางครั้งไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด

1.2 ด้านการเงิน เงินทุนในการผลิตส่วนใหญ่เป็นทุนตนเอง ทำให้ใช้ต้นทุนแบบประหยัดให้ผลผลิตออกมา ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

1.3 ด้านแรงงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากส่วนใหญ่ แรงงานเป็นคนในครอบครัว เนื่องจากมีทุนไม่มาก ผลิตเท่าที่จะผลิตได้ ไม่จำเป็นต้องจ้างคนอื่น

1.4 ด้านการบริหารจัดการ ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและกลุ่มเกษตรกรบางส่วน จากภาครัฐ ไม่ยอมรับ การสนับสนุนของภาครัฐ ความร่วมมือทางวิชาการจากภายนอกยังมีน้อย ผู้ผลิตต้องการทำธุรกิจ ภายในครอบครัว เท่านั้น

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อาจารย์ ที่ปรึกษาหลัก

³ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อาจารย์ ที่ปรึกษาร่วม

2. แนวทางในการส่งเสริมการเกษตรธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีดังนี้

2.1 กลยุทธ์ด้านปฏิบัติการในการดำเนินธุรกิจควรมีการวิเคราะห์วางแผนอย่างรอบคอบเนื่องจากการผลิตของประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้มีการวิเคราะห์ล่วงหน้าอาศัยความเคยชินที่ได้ปฏิบัติกันมาโดยไม่คำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม ด้านการตลาด และอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรส่งเสริมทางการตลาด ก่อนจะมีการผลิตสินค้าประเภทนี้โดยควรวิเคราะห์ถึงการตลาดอย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันผลผลิต ราคา ให้มีความเหมาะสมและยุติธรรม

2.3 ควรมีการส่งเสริมด้าน การเกษตรแบบทั่วไป การเกษตรเฉพาะอย่าง การเกษตรแบบโครงการ การเกษตรแบบเกษตรกรรมมีส่วนร่วมในค่าใช้จ่ายโดยสถาบันการศึกษา และการเกษตรโดยการจัดระบบการทำฟาร์ม

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการมีส่วนร่วมโดยภาครัฐ และเอกชนต้องให้การสนับสนุนเกษตรกรในทุกด้านสูง และเกษตรกรควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

คำสำคัญ : ปัจจัย แนวทางในการส่งเสริมธุรกิจ

Abstract

The objectives aim of this research were to study the factors that affect the growth of small and medium category of farmers. The second aim was the use of strategic Studies to promote small and medium enterprises in the agricultural production sector of Kraisonphomvihan District, Savannakhet province, Laos.

The subjects in the study were entrepreneurs of both small and medium enterprises. The operators of small and medium-sized enterprises of agricultural production, staff Government, and consumers were from Kraisonphomvihan in Savannakhet province's population, with a total sample of 172 operators. The animal small and medium-sized enterprises were composed of 75 business entrepreneurs who grew vegetables in large numbers of small and medium enterprises of all 97 people on board, carpet makes pie in town for a trigger. In the interview at district Savannakhet area, it had an academic staff pie in the agricultural town of Schreiber's version which makes carpet for the Department of Industry and Trade with a breakdown of 5 people in agricultural department, and a total of 20 consumers, 5 people in small and medium enterprises. The business registration since the last five years together with the data analysis were done by a computer program, including the analysis of samples using statistics on percentage, mean, standard deviation.

The study found that:

1. The factors affecting the business. agriculture, small and medium-sized enterprises were:

1.1 There was an impact on the market overall, particularly on the level of production that farmers produce most of the movement, regardless of market demand. This shows that the productivity of cultivated sometimes was inadequate to the needs of the market.

1.2 The impact of the financial bringing capital into the production of the majority of the capital own, brought cost savings that made inefficient output.

1.3 Impact of labor showed that the highest level of labor was within the family, because it does not cost much to produce and how to produce it and does not need to hire someone else, and the services that are available.

1.4 Impact on management was found out to be a lack of support from the government because the people who produce them did not accept the support of the public who wish to support them. Cooperation from the outside was also lacking because manufacturers did not want help from others, only within their own family.

2. Guidelines to Promote Small and Medium categories were as follows.

2.1 Strategies for operating in a business should be analyzed carefully because of the production of the majority of residents do not have to analyze living habits that have performed well regardless of the economic, social marketing and other.

2.2 The basic factor should promote the marketing. Before the production of this type, one should analyze the market carefully to have output prices that are reasonable and fair.

2.3 There should be promotion of conventional agriculture and farming project for to be able farmers engaged in agriculture spending by research institutions and agricultural farming systems.

3. Solutions to farmers efficiency, should continue to engage with the government, the primacy of the need to support agriculture in the high level every aspect, and farmers should be involved in all stages of implementation.

Keywords : Factors, the guidelines for promoting business,

บทนำ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประเทศเกษตรกรรม เช่นเดียวกับประเทศไทย จะเห็นได้จากพื้นที่ในการทำเกษตรต่างๆ สินค้าเกี่ยวกับการเกษตรถือเป็นสินค้าทุนที่สำคัญ เพื่อจะนำมาใช้ในการพัฒนาภาคการเกษตรกรรม ซึ่งการทำเกษตรสมัยใหม่จำเป็นต้องอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการเกษตร และเทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจัดเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มีพื้นที่ในการเพาะปลูก แต่เนื่องจากการเกษตรค่อนข้างมีการขยายตัวช้า เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น การเข้าถึงแหล่งทุนด้านตลาดและเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตที่ยังไม่ได้มาตรฐานรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงได้วางเป้าหมายที่จะส่งเสริมการเพาะปลูก การส่งออก

และการแปรรูปการเกษตรภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่การเกษตรกรรมใหม่ๆ การจัดหาแหล่งชลประทานและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยมีความหลากหลายดังนั้นก็จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาสินค้าเกี่ยวกับการเกษตรเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในการทำธุรกิจด้านการเกษตรด้วยการนำเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ อาทิ เครื่องจักรกลการเกษตร สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรพิจารณาสินค้าเครื่องจักร และสินค้าสนับสนุนการเกษตรที่มีวิธีการใช้งานที่ง่าย ราคาเหมาะสมเพื่อให้คนในท้องถิ่นซึ่งมีรายได้น้อยได้มีโอกาสซื้อ นอกจากนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการศึกษายังไม่ทั่วถึง ควรจัดหาอุปกรณ์เครื่องจักรที่สามารถเข้าใจวิธีการใช้งานได้ง่าย สามารถควบคุมการทำงานซ่อมแซม และบำรุงรักษาได้ด้วย (สำนักงานส่งเสริม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2556) สำหรับธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมเป็นหน่วยธุรกิจที่เป็นอิสระซึ่งได้จดทะเบียนและดำเนินงานถูกต้องตามกฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยจัดแบ่งขนาดตามมาตรฐานและเงื่อนไขมีบทบาทสำคัญ ในการเป็นกลไก ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมโดยปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับ การส่งเสริม ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เพื่อหาแนวทางให้ผู้ประกอบการสามารถหาแหล่งเงินทุน และการช่วยเหลือในด้านอื่นๆ นอกจากนั้นเศรษฐกิจ และการค้าในโลกปัจจุบันมีทิศทางเปลี่ยนแปลงไปสู่การเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้นประเทศสมาชิกอาเซียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การค้าการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนจะดำเนินการให้มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการค้าภายในประเทศสมาชิกให้น้อยที่สุด (บุญทวรรณ วิงวอน และณัฐวดี พัฒนโพธิ์, 2556)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งผลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมส่วนใหญ่เกิดจากการขาดการวางแผนและการวิเคราะห์เศรษฐกิจก่อนที่จะมีการดำเนินงานที่พวกเขาพบว่าหลายปัญหา เช่น: ปัจจัยที่มีผลกระทบด้านการตลาดเนื่องจากการผลิตไม่ได้มีการวิเคราะห์ล่วงหน้าว่าความต้องการของตลาดมากขึ้นเพียงการรับประกันราคาไม่มีการรับประกันปริมาณการผลิตจึงผลิตไม่มีตลาดการสนับสนุนส่วนใหญ่หน่วยธุรกิจเพื่อการผลิตขึ้นตอนการผลิตโดยการดำเนินชีวิตที่ทำให้การลงทุนในการผลิตศูนย์ที่ว่างเปล่าขาดเงินทุน และกำไรของบางหน่วยและตราสารหนี้ที่มีในขณะนี้ส่งผลกระทบทางการเงินที่ทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรพบกับความลำบาก ซึ่งพบหลายปัญหาเป็นรายได้ขาดดุลชำระหนี้สูญเสียไปต่อทุนซึ่งก่อให้เกิดการบริหารด้านบุคคลและด้านข้อมูลข่าวสาร ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้คือสามารถรู้ถึงสภาพธุรกิจโดยรวม โอกาส อุปสรรคและข้อขัดข้องธุรกิจขนาดกลาง และ

ขนาดย่อมประเภทเกษตรเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สามารถรับรู้ถึงปัจจัยสามารถรับรู้ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน ที่เป็นต้นเหตุให้ธุรกิจดังกล่าวไม่สามารถขยายตัวได้เพื่อเสริม สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและบริการ ภายในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด จากการเปิดค้าเสรี สามารถรับรู้ช่องทางในการขยายการค้าและการลงทุนประเภทธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมสามารถเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจดังกล่าวต่อภาครัฐและเอกชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมสามารถรับรู้ได้จากผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ทำให้ไม่ขยายตัว ทำให้แขวงสะหวันนะเขต สามารถส่งออกสินค้าที่ผลิตภายในได้มากขึ้นทำให้การพัฒนาทางด้านฝีมือแรงงานภายในแขวงดีขึ้นและมีมาตรฐานมากขึ้นเพื่อรองรับสภาพการต่างๆที่จะเกิดขึ้นภายหลังเข้าประชาคมอาเซียนเพื่อจัดสรรระบบบริหารธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมภายในเมืองไกรสรพรหมวิหาร ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัย ได้จัดทำงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจและแนวทางการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม เพื่อจะนำเอาข้อมูลที่ได้มาพัฒนาทางการเรียน - การสอนและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า, กรมวิชาการเกษตร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการเกษตรขนาดกลาง และขนาดย่อม ในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมธุรกิจการเกษตรขนาดกลาง และขนาดย่อม ในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การเกษตร ขนาดกลางและขนาดย่อม ในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวง สหวันนะเขต ด้านการตลาด (Marketing) ด้านการเงิน (Finance) ด้านแรงงาน (Labour) และด้านการบริหารจัดการ (Management)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรขนาดกลางและขนาดย่อม เจ้าหน้าที่ รัฐบาลและผู้บริโภคในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวง สหวันนะเขต ประเทศลาวจำนวน 172 คน ประกอบด้วยเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เลี้ยงสัตว์ขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 75 คน ปลูกพืชผักขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวนทั้งหมด 97 คน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้ ใช้วิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่วิชาการแผนกอุตสาหกรรม และการค้าแขวง 5 คน แผนก การเกษตรแขวงจำนวน 5 คน กลุ่มผู้บริโภค และ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม 5 คน ที่ขึ้นทะเบียนธุรกิจ และมีอายุ ทะเบียนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปจำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูล รวม 20 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ การเกษตรขนาดกลาง และขนาดย่อม และ แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงานที่เป็น สาเหตุทำให้ธุรกิจดังกล่าวไม่ขยายตัว และเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและบริการ ภายในเมืองไกรสรพรหมวิหาร แขวง สหวันนะเขต เพื่อให้ ได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการเปิดการค้าเสรี

2. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับช่องทางในการ ขยายการค้าและการลงทุนประเภทธุรกิจ การเกษตร ขนาดกลาง และขนาดย่อม ให้กับแผนกการเกษตรและการ ป่าไม้แขวง สหวันนะเขต

3. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตร และสามารถเชื่อมโยงธุรกิจการลงทุนด้านอุตสาหกรรม และแผนกการเศรษฐกิจอื่นๆขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับสูง อย่างต่อเนื่องการเพิ่มอำนาจการต่อรองทางด้านเศรษฐกิจ ในเวทีสากลส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ ในแขวง สหวันนะเขต

4. สามารถเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจดังกล่าวให้กับกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า, กรม วิชาการเกษตร องค์กรธุรกิจที่ปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะ 1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การเกษตร ขนาดกลาง และขนาดย่อม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ทางด้านผลกระทบต่อ การขยายตัวของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทการผลิต เกษตรกรปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การตลาด ต่อการเงิน ต่อแรงงาน และการบริหารการจัดการ และแนวทางใน การส่งเสริมธุรกิจ การเกษตรขนาดกลาง และขนาดย่อม ประเภทการผลิตเกษตรกรกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านการ ตลาด ต่อแรงงาน และการบริหารการจัดการ วัตถุประสงค์

ระยะ 2 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูล เชิงคุณภาพได้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งได้ สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่วิชาการแผนกอุตสาหกรรม และการค้าแขวง 5 คน แผนกการเกษตรแขวงจำนวน 5 คน กลุ่มผู้บริโภค และ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 5 คน ที่ขึ้นทะเบียนธุรกิจ และมีอายุทะเบียนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลรวม 20 คน โดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเฉพาะที่จะเก็บ รวบรวมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจริงหรือไม่อย่างไร

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทการผลิตเกษตร ในเมืองไทรสารพรมวิหาร แขวงสหวันนะเขต โดยมีชุดคำถามดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการแสดงความคิดเห็น ในการการพัฒนาผู้ประกอบการประเภทขนาดกลางและขนาดย่อม ของการผลิตการเกษตรประเภทการผลิตปลูกพืชผลและเลี้ยงสัตว์ได้แก่ผลกระทบด้านการตลาดด้านการเงินด้านการดำเนินการ

ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเรื่องระดับแนวทางการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ประเภทเกษตรด้านการเงิน ด้านปฏิบัติการ การบริหารการผลิต ด้านการตลาด ความคุ้มค่าในการลงทุนต้นทุน การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ และ เทคโนโลยีและผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐผู้ประกอบการและผู้บริโภคด้วยวิธี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การเกษตรขนาดกลางและขนาดย่อม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมประเภทการเกษตร ด้านการตลาด จัดอยู่ในระดับมาก คือ ผลผลิตเพียงพอค่าเฉลี่ย 3.77 ต่อมาคือสามารถตอบสนองตามความต้องการของตลาดในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.76 ยังขาดความรู้ ความสามารถด้านการตลาดมากค่าเฉลี่ย 3.36 การเปิดเสรีทางการค้า จะทำให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศค่าเฉลี่ย 3.60 ด้านการเงินมีระดับมากที่สุดคือ เงินที่เอามาลงทุนส่วนใหญ่เป็นเงินของตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.48 ด้านแรงงาน พบว่า มีระดับมากที่สุด คือ แรงงานเป็นคนภายในครอบครัวค่าเฉลี่ย 4.27 ด้านการบริการพบว่า มีระดับมาก คือ อาศัยคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้องมาช่วยงาน ค่าเฉลี่ย 4.12 รองลงมาจัดอยู่ในอันดับมาก คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ย 4 ขาดการสนับสนุน จากภาครัฐ ค่าเฉลี่ย 3.95 ขาดความร่วมมือจากภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.79 ขาดบุคลากรที่มีทักษะในการผลิตมากค่าเฉลี่ย 3.77 ได้นำใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.65 การสนับสนุนของรัฐบาลไม่เพียงพออยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.65 ขาดข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีมากค่าเฉลี่ย 3.60 ขาดข้อมูลทางด้านการตลาดมากค่าเฉลี่ย 3.59 มีความลำบากในการแสวงหาเงินทุนมากค่าเฉลี่ย 3.58 ขาดแคลนเวลามากค่าเฉลี่ย 3.49 สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทการผลิตเกษตร

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมประเภทการผลิตเกษตร	ระดับความสำคัญ		
	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	แปลผล
1. ด้านการตลาด	3.64	1.37	มาก
2. ด้านการเงิน	3.34	1.58	ปานกลาง
3. ด้านแรงงาน	3.46	1.47	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.56	1.52	มาก

2. แนวทางในการส่งเสริมธุรกิจประเภทเกษตร ขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณพบว่า

ด้านแนวทางในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมประเภทเกษตรพบว่า กลยุทธ์ด้านการ
ปฏิบัติการจัดอยู่ในระดับมากเป็นความต้องการของลูกค้า
ค่าเฉลี่ย 3.78 การตลาดอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.53
การผลิตอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.47 การขนส่งอยู่ใน
ระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.33 การเงินอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.28 แรงงานอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.14
ต้นทุนการเปลี่ยนแปลงกระบวนการ และ เทคโนโลยีอยู่
ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.13 การจัดการทั่วไปมาก
ค่าเฉลี่ย 3.44 ส่วนกระบวนการ ในการจัดการเชิงกลยุทธ์
จัดอยู่ในระดับมาก เป็นการวางแผนกลยุทธ์ค่าเฉลี่ย 3.48

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

แนวทางในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และ
ขนาดย่อม ประเภทเกษตร พบว่า

1.) การส่งเสริมการเกษตรแบบทั่วไป จะมีผล
ทำให้เกษตรกรสามารถปรับปรุงการทำการเกษตรของตนได้
วัตถุประสงค์ของการทำการเกษตรรูปแบบนี้ คือ ต้องการ
ให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตการเกษตรได้มากขึ้น
การวางแผนการส่งเสริมโดยทั่วไปกำหนดโดยรัฐ ลำดับ
ความสำคัญของแผนการส่งเสริมการเกษตรอาจมีการ
เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเวลา
ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.) การส่งเสริมการเกษตรเฉพาะอย่าง
การวางแผนการส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพืชหรือ
สัตว์ชนิดนั้นๆ หน่วยงานจะเป็นผู้จัดหาทรัพยากรที่จำเป็น
ในการ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการส่งเสริมแบบนี้
คือผลผลิตรวมของพืชหรือสัตว์ที่ได้รับการส่งเสริม

3.) การวางแผนการส่งเสริมการเกษตรดำเนิน
งานร่วมกันโดยฝ่ายส่งเสริมและฝ่ายวิจัย จะมี เจ้าหน้าที่
ส่งเสริมเป็นจำนวนมาก ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง การดำเนิน
งานมีแผนการเยี่ยมเกษตรกรที่แน่นอน เจ้าหน้าที่ระดับ
สนามจะได้รับการฝึกอบรมทุกๆ สองสัปดาห์เพื่อเรียนรู้
สิ่งที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การวัดความ
สำเร็จของการส่งเสริมวัดจาก การเพิ่มผลผลิตของพืชหรือ
สัตว์ที่ได้รับการส่งเสริม

4.) การส่งเสริมการเกษตรโดยเกษตรกรมี
ส่วนร่วมในการปฏิบัติ เป็นการเพิ่มผลผลิตและการบริโภค
ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ ของประชาชน
ในชนบท องค์กรส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้ควบคุมการ
ส่งเสริม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นที่เล็ง
เกษตรกรในการวางแผนการดำเนินงาน ส่วนใหญ่ใช้
เจ้าหน้าที่เป็นคนภายในท้องถิ่น ทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า
รูปแบบอื่น วิธีการส่งเสริมที่นิยมใช้ คือ การสาธิตการ
ศึกษาดูงานแบบกลุ่ม การใช้เทคโนโลยีร่วมกันระหว่าง
สมาชิกภายในกลุ่ม เป็นต้น ความสำเร็จของการส่งเสริม
แบบนี้

5.) การส่งเสริมการเกษตรแบบโครงการ เป็นการแก้ปัญหาในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยการหาทรัพยากรที่จำเป็นจากแหล่งภายนอกจะช่วยแก้ปัญหาได้ ส่วนใหญ่รัฐจะเป็นผู้ควบคุมการวางแผนการดำเนินงาน โดยได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากต่างประเทศ ดังนั้นลักษณะของการส่งเสริมการเกษตรแบบโครงการนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับอัตราเบี้ยเลี้ยงที่สูงกว่าปกติที่เคยได้รับ มียานพาหนะ เครื่องมือ ตลอดจนอาคารสถานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ การวัดความสำเร็จของโครงการ คือ ศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ในพื้นที่ภายใต้โครงการ

6.) การส่งเสริมการเกษตรแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในค่าใช้จ่ายเกษตรกร เป็นการเรียนรู้และนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงการทำการเกษตรให้มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น การวางแผนการส่งเสริมเกิดขึ้นจากความร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมส่วนใหญ่เป็นบุคคลในท้องถิ่น จึงไม่ค่อยจะมีการโยกย้ายไปทำงานที่อื่น ความสำเร็จของงานส่งเสริมวัดโดยการศึกษาระดับความร่วมมือในการออกค่าใช้จ่ายของเกษตรกร

7.) การส่งเสริมการเกษตรโดยสถาบันการศึกษา เป็น วิธีการส่งเสริมที่ใช้วิธีการให้การศึกษาแบบนอกระบบโรงเรียน นับว่าเป็นการใช้ทรัพยากรด้านการศึกษาในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการส่งเสริม ก็คือ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมในโครงการต่างๆ

8.) การส่งเสริมการเกษตรโดยการวิจัยระบบการทำฟาร์มเป็นการดำเนินงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างงานวิจัยทางการเกษตรกับงานส่งเสริมการเกษตร การวัดความสำเร็จ ทำได้โดยศึกษาการยอมรับปฏิบัติของเกษตรกร โดยพิจารณาว่าเกษตรกรได้นำเอาเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นมา โดยกระบวนการวิจัยระบบการทำฟาร์มไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

การวางแผนแก้ไขปัญหให้แก่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ หลักการของการส่งเสริมการเกษตรที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1.) งานส่งเสริมการเกษตรต้องทำร่วมกับเกษตรกร เกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น ถ้าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมประชุมร่วมกับเกษตรกรในการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกร ต้องให้เกษตรกรระบุปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในตนเอง

2.) การส่งเสริมการเกษตรต้องทำงานร่วมกับองค์กรพัฒนาอื่นๆ ในชนบทมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมมือและประสานงานกับองค์กรพัฒนาอื่นๆ ทั้งองค์กรของรัฐและเอกชนที่ให้บริการ มีความชำนาญ และมีทรัพยากรต่างๆ ที่สามารถช่วยเกษตรกรได้

3.) การส่งเสริมการเกษตรเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแบบบุคคลวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันระหว่างนักวิจัย เจ้าหน้าที่ส่งเสริม และเกษตรกรจะทำให้งานส่งเสริมเป็นไปอย่างผสมกลมกลืนกัน วิธีการแบบนี้อาจเรียกว่าเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแบบบุคคลวิธี

4.) การส่งเสริมการเกษตรทำงานกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน การส่งเสริมในพื้นที่ใดๆ จึงไม่ควรจะกำหนดรูปแบบของการส่งเสริมเพียงแบบเดียว เพื่อนำไปใช้กับเกษตรกรทุกคนเหมือนกัน เกษตรกรกลุ่มต่างๆ มีปัญหาและความจำเป็นแตกต่างกันไป เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงควรที่จะพัฒนาโครงการส่งเสริมให้เหมาะสมกับปัญหา ความต้องการ และทรัพยากรที่เกษตรกร แต่ละกลุ่มมีแตกต่างกันไป

5.) เกษตรกรควรมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของงานส่งเสริมเป็นการเสริมสร้างเกษตรกรให้ ใช้สติปัญญาของตนเอง คิดเป็น ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง การทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเกษตรกรต้องทำร่วมกันไปในทุกขั้นตอน ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นเพียงผู้ถ่ายทอด (Extending) และเกษตรกรเป็นเพียง ผู้รับการส่งเสริมเท่านั้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทเกษตร พบว่าผลกระทบส่วนใหญ่คือ

1.) ด้านการตลาดภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าการผลิตของประชาชนส่วนใหญ่ผลิตตามขบวนการไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาด ซึ่งเห็นได้ว่าผลผลิตประเภทการปลูกฝังบางครั้งไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด แต่บางครั้งก็ล้นตลาด ไม่สามารถขายได้ และถูกกดทางด้านราคา ทำให้รายได้ไม่เหมาะสมกับต้นทุนที่ลงทุนไป ผลผลิตประเภทสัตว์เลี้ยงส่วนใหญ่ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด ทำให้ราคาสินค้าประเภทนี้สูงขึ้น แต่ประชาชนไม่นิยมเลี้ยงสัตว์ประเภทต่างๆ เนื่องจากต้นทุนสูง เลี้ยงยาก โรคระบาด จึงเกิดมีความเสี่ยงสูงสอดคล้องกับบทความ ธนาภรณ์ แสงทอง (2555) ได้กล่าวว่า ผลกระทบจากการขยายตัวของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่าด้านการจัดการการตลาดลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประจำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทั่วไปขายดีที่สุด เป็นการขายตามราคาตลาดไม่มีการส่งเสริมการขายและการให้บริการอื่นๆกับลูกค้า

2.) ทางด้านการเงิน การนำใช้เงินทุนเข้าในการผลิตส่วนใหญ่ใช้ทุนตนเอง ทำให้นำใช้ต้นทุนแบบประหยัด ทำให้ผลผลิตออกมาไม่มีประสิทธิภาพ ผลกระทบทางด้านการให้สนับสนุนจากรัฐบาลจะเข้าไปสนับสนุนส่งเสริมทางด้านวิชาการแต่ประชาชนไม่ได้เอาใจใส่ เนื่องจากว่ายึดถือการผลิตแบบดั้งเดิมที่เคยผลิตมาบางเขตรัฐบาลไม่ได้เข้าไปถึงก็ผลิตแบบธรรมชาติ อาศัยประสบ การณ์การสังเกตการจากผู้อื่นมาเป็นบทเรียน ประชาชนมีความต้องการยากจะไปกู้ยืมเงินมาลงทุนอยู่ในระดับปานกลางแต่ยังขาดสินทรัพย์ค้ำประกัน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงเกินไปจึงทำให้ประชาชนไม่ต้องการเป็นหนี้เพิ่มการทำธุรกิจซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตรา เหลืองอ่อน (2543) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่าผู้ประกอบการ ธุรกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อม โดยเฉพาะประเภทธุรกิจการค้าที่เริ่มต้นการทำธุรกิจในลักษณะการเป็นแบบถ้ำแก่มา ก่อนทำให้การดำเนินงานและการจัดการด้านต่างๆขาดมาตรฐานการดำเนินงานทำอย่างไม่มีแบบแผนที่ชัดเจนไม่มีการควบคุมอย่างมีระบบ ส่งผลให้ไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารการเงินและระบบการบัญชีจึงขาดข้อมูลงบการเงินที่น่าเชื่อถือ จึงทำให้เกิดปัญหาในการขอรับการสนับสนุนด้านการเงินจากทางภาครัฐ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการขาดสภาพคล่องทางการเงินถือเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการพัฒนาการเจริญเติบโตของธุรกิจ เนื่องจากทุนสนับสนุนเป็นปัจจัยในการดำเนินงานและพัฒนาทั้งทางด้านการบริหารจัดการการตลาดหรือเทคโนโลยีการผลิต เป็นต้น

3.) ด้านแรงงานพบว่า มีระดับมากที่สุด คือ แรงงานเป็นคนภายในครอบครัว เนื่องจากว่า มีทุนไม่มาก และผลิตเท่าที่จะผลิตได้ และไม่จำเป็นต้องจ้างคนอื่น และด้านผลกระทบด้านการบริการพบว่ามีระดับมาก คือ อาศัยคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้องมาช่วยงาน เพราะว่าการผลิตสินค้าของผู้ผลิตนั้น เป็นการผลิตแบบพึ่งพาซึ่งกันและกันไม่จำเป็นต้องจ้างแรงงานรองลงมาจัดอยู่ในอันดับมาก คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากว่า ในการทำธุรกิจนั้นจะต้องมีช่วงที่สามารถขายได้ดี ทำให้มีรายได้มาก และ ช่วงที่สินค้านั้นมีมากในท้องตลาด จึงทำให้ขายสินค้าขายไม่ออก

4.) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ เนื่องจากว่าผู้ที่ทำการผลิตเกษตรนั้นไม่ยอมรับ การสนับสนุนของภาครัฐที่ต้องการให้การสนับสนุน เพราะพวกเขาไม่ต้องการ ขาดความร่วมมือจากภายนอก เพราะผู้ผลิตไม่มีความต้องการความช่วยเหลือจากคนอื่นมีแต่ต้องการทำธุรกิจขนาดย่อมภายในครอบครัวตนเองเท่านั้นเนื่องจากบุคลากรที่ใช้เป็นคนพื้นบ้านและอาศัยความคุ้นเคย และสังเกตการจากผู้อื่นที่ผลิตมาก่อนตามธรรมชาติเท่านั้นได้นำใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ผู้ผลิตได้อาศัย และสังเกตการณ์ จากผู้ที่ผลิตมาก่อนมาเป็นบทเรียนในการผลิตด้วยตนเอง และ

จากการเข้าร่วมเรียนวิชาการที่มาฝึกอบรม รัฐบาลยังไม่มีการช่วยเหลือในด้านพันธพิช และปุ๋ยอินทรีย์ให้เพียงพอ แต่ส่งนักวิชาการลงมาฝึกอบรมให้ แต่ก็นานแล้ว ขาดข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีมาก ประชาชนส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์และปลูกพืชตามความชำนาญของแต่ละคน และมีอายุสูงจึงไม่มีการรับข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตขาดข้อมูลทางด้านการตลาด เนื่องจาก ผู้ปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ ทำตามความสะดวกของแต่ละท่าน ไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของตลาดซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2554) เกี่ยวกับสถานการณ์ธุรกิจด้านนี้ ปี 2554 และแนวโน้มปี 2555

แนวทางในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมประเภทเกษตร พบว่า แนวทางที่ควรส่งเสริมธุรกิจประเภทนี้คือกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติการเพราะด้านการดำเนินงานในการทำธุรกิจควรมีการวิเคราะห์วางแผนโดยรอบคอบแต่ว่าการผลิตของประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้มีการวิเคราะห์ล่วงหน้า อาศัยความเคยชินที่ได้ปฏิบัติกันมาโดยไม่คำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม ด้านการตลาด และอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน และควรส่งเสริมกลยุทธ์ทางการตลาด ก่อนจะมีการผลิตสินค้าประเภทนี้ต้องได้วิเคราะห์ถึงการตลาด เพื่อปกป้องผลผลิต ราคา ให้มีความเหมาะสมและยุติธรรม จากการศึกษาดังกล่าวพบว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองวรรณ ศิริวรรณ และอาคม ใจแก้ว (2555) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกี่ยวกับการสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการด้านธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น รัฐบาลสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวควรเข้ามาจัดสรร และส่งเสริมการสนับสนุนด้านวิชาการด้านการเงินให้ผู้ประกอบการธุรกิจประเภทนี้ ก่อนการดำเนินงานต้องมีแบบแผนชัดเจนมีการคุ้มครองจากรัฐบาลอย่างเป็นระบบ ไม่ปล่อยให้ประชาชนดำเนินการเอง เพื่อความมั่นคงของธุรกิจเพื่อทำให้เศรษฐกิจของประชาชนดีขึ้น และเศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า ในปัจจุบันมีสถานการณ์หลายอย่างส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรและเกษตรกร ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การเปิดเสรีทางการค้าความมั่นคงด้านอาหาร ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมไปถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นต้น ภาคการเกษตรซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักของประเทศต้องมีการปรับตัว กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะที่มีบทบาทภารกิจหลักในการดูแล และพัฒนาเกษตรกร ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งในตัวบุคลากรและเกษตรกร ให้สามารถสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ มีการปรับกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

ควรเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตทางเกษตรในประเด็นต่อไปนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการตลาด
2. พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. พัฒนาครอบครัวเกษตรกร
4. พัฒนาด้านข่าวสารและเทคโนโลยีการเกษตร

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

1. รัฐบาลควรเข้ามาช่วยเหลือ และจัดสรรการผลิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพขึ้น
2. ให้มีการรับประกัน และรองรับธุรกิจข้ามชาติที่จะเข้ามาแข่งขันในเร็วๆนี้ โดยเฉพาะการเข้าร่วมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบครัวเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้
4. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรกรให้มีขีดความสามารถในการผลิต และจัดการสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด

5. ให้บริการทางการเกษตรตามสภาพปัญหา
และความต้องการของเกษตรกร

6. ศึกษาวิจัย และพัฒนางานด้านการส่งเสริม
การเกษตร และบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษานโยบายเกี่ยวกับการพัฒนา
ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมประเภท การผลิต
เกษตร

2. ควรมีการศึกษาการส่งเสริมและพัฒนา
เกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และ
วิสาหกิจชุมชนด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. จิตรา เหลืองอ่อน. (2543). ศึกษาวิจัยเรื่อง
การสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม.
2. ทองวรรณ ศิริวรรณ และดร.อาคม ใจแก้ว. (2555).
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของธุรกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมในประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. วารสารสหวิทยาการ
วิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา.
3. บุญทวรรณ วิงวอน และณัฐวดีพัฒน์โพธิ์. (2556).
ภาวการณ์มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการและผล
การดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม:
กรณีบทบาท เชื่อมโยงของนวัตกรรมองค์การ วารสาร
สังคมศาสตร์.
4. สำนักงานส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
(2554). สถานการณ์ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ปี 2554 และแนวโน้มปี 2555 กรุงเทพฯ.
5. สำนักงาน ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(สสว.)(2556). สถานการณ์ธุรกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม ปี 2556 และแนวโน้มปี 2557. กรุงเทพฯ:
Development Bank 2010 Minimum Wages
and Changing Wage Inequality in Indonesia
no.196 March 2010.